

[Lilli Gyldenklide]

Det er almindeligt kendt, at det nordiske samarbejde på forskellige områder såsom arbejdsmarked, arbejdsløhedsområdet, miljøplanområdet, pasunion osv. har været meget svært. Men det har ført til resultater, og vi håber selvfølgelig i SF, at det får den følge, at der vil blive taget hensyn til de regler, vi har vedtaget, og at det kan følges op i det videre arbejde.

Det er ligeledes kendt, at vi i Norden har udarbejdet en velfærdsmodel, som mange i verden misunder os og gerne vil efterligne; flere har allerede været inde på det. Denne velfærdsmodel er givet under forandring – det må enhver model være, der har visse år på bagen – men den må ikke afvikles. Det vil vi arbejde aktivt for at den ikke bliver, og det håber vi sandelig også der er andre, der vil.

Hvis de fire landes befolkninger siger ja til aftalen, er der efter SF's mening grobund for, at et kendt samarbejde, som vi har været med i i det nordiske, kan udbygges. Ikke sådan at vi bygger flere problemfyldte broer os imellem, men med henblik på at vi i det europæiske samarbejde kan arbejde for, at vi får flere arbejdspladser, et godt arbejdsmiljø, giftfri madvarer, rent drikkevand, ren luft, jord og hav. Det er temaer, som er kendt fra vores nordiske samarbejde, og dem skal vi og kan vi samarbejde videre om. På den måde kan man godt sige, at Norden er blevet styrket i EF-samarbejdet.

De nordiske lande kender vi som demokratiske lande, der er lig vores demokrati. Der er ingen tvivl om, at kommer de nordiske lande med, så vil også det nordiske demokrati, der i vid udstrækning bygger på åbenhed og gennemskelighed, vinde ved det, hvilket betyder, at disse temaer også vil stå stærkere i det europæiske samarbejde.

Jeg kan lige føje ind, at jeg er klar over, at vores udenrigsminister i mandags ikke havde held med sit ønske om større åbenhed, og at referaterne fra ministerrådsmøderne skulle være åbne. Det beklager vi dybt, og vi beder så mindeligt denne regering om at gå ned og sige, at det er vigtigt for os i Norden, at der er åbenhed og gennemskelighed. Og hvis de ønsker, at vort lands befolkning skal blive mere aktiv med hensyn til, at vi godt kan samarbejde – så kan vi altid diskutere temaerne for samarbejdet – er det altså vigtigt for os med større åbenhed.

Det diskuteres meget uden for Folketinget, om de aftaler, der nu er indgået mellem de fire lande og EU, er de samme aftaler, som Danmark har fået, nemlig Edinburgh-aftalen sammen med Maastricht. Det er det naturligvis ikke. Men der skal jo gøres opmærksom på – og så tør jeg lige vove at nævne ordet Vestunionen en gang til – at fælles forsvar i Vestunionen jo ikke er noget, man har taget stilling til. Det er noget, der skal tages stilling til på konferencen i 1996, hvilket der i øvrigt på Ritzau er et telegram om at den finske statsminister har givet udtryk for ved et folkemøde i går i Finland. Så det må stå til troende, hvis nu nogen skulle finde på at gå på mig af den grund.

Hvad er det så, der nu er vigtigt, nu da vi står i den situation, vi står i? Ja, det er naturligvis, at de østeuropæiske lande kommer med hurtigst muligt, og det er også at få fornuftige handelsaftaler med Rusland. I SF anser vi det for vigtigt, som det allerede er sagt bl.a. af hr. Gade, at de østeuropæiske lande kommer med til forhandlingsbordet så hurtigt som overhovedet muligt. Den europæiske virkelighed fortæller os, at udviklingen går så stærkt, at hvis vi vil undgå ustabilitet i de svage demokratier, så er det altså nu, klokken slår, og det er nu, de skal med, og vi skal påbegynde det arbejde.

Det er nemlig sikkerhedspolitisk meget vigtigere med forøget samhandel og samkvem mellem EF og Østeuropa, end det er at få opbygget nye forsvarsstrukturer, som vi har haft diskussion om én gang her i dag, og som ustandselig afsporer den vigtige debat, som det jo er at sikre, at vi ikke får social uro, social dumping og videre af den slags her i Europa. Heraf har nemlig ingen gavn, hverken befolkningerne selv i Østeuropa eller for den sags skyld lønmodtagerne i Vesteuropa.

Det er vigtigt, at Østlandene ikke kan konkurrere på dårligt arbejdsmiljø til skade for deres lønmodtagere. Det er lige så vigtigt, at dårligt eksternt miljø ikke bliver en konkurrenceparameter. Derfor kan man godt allerede nu begynde at snakke om miljøsager med dem, når de nu kommer med til bordet, så hurtigt som overhovedet muligt. Som bekendt kender miljøsvineriet jo ikke til grænser hverken mellem nationalstaterne eller for den sags skyld mellem det, der er inden for, og det, der er uden for EF.